

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

02 Pécsi Törvényszék

Beküldő neve (Ügyfélkapu vagy Cégek)

Bank László

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány

Nyilvántartási szám: 02-01-0000467

Tárgyév: 2023

Időszak terjedelme: egész év töredék év 2023-01-01 időszak kezdete 2023-12-31 időszak vége

A beszámolót az alábbi devizanemben készítjük el:

forint

Külföldi devizanem alkalmazása esetén a beszámoló készítésekor érvényes MNB árfolyam

Kitöltő verzió:3.33.0 Nyomtatvány verzió:1.0

Nyomtatva: 2024.05.24 21.43.36

Záradék:

A beszámolót az alapítvány kuratóriuma a 2024. május 23-án megtartott ülésén elfogadta.

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

A szervezetet nyilvántartó bíróság megnevezése:

02 Pécsi Törvényszék

Tárgyév:

2 0 2 3

Időszak terjedelme: egész év töredék év

2 0 2 3 - 0 1 - 0 1
időszak kezdete

2 0 2 3 - 1 2 - 3 1
időszak vége

Válassza ki, hogy a beszámoló (és közhasznúsági melléklet) az alábbiak közül melyikre vonatkozik!

a. Szervezet

b. Jogi személy szervezeti egység (származtatott jogi személy)

Szervezet neve:

Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány

Szervezet székhelye:

Irányítószám:

7 6 2 2

Település:

Pécs

Közterület neve:

Siklói

Közterület jellege:

út

Házaszám:

12.

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Jogi személy szervezeti egység neve:

Jogi személy szervezeti egység székhelye:

Irányítószám:

Település:

Közterület neve:

Közterület jellege:

Házaszám:

Lépcsőház:

Emelet:

Ajtó:

Nyilvántartási szám:

0 2 - 0 1 - 0 0 0 0 4 6 7

Ügyszám:

0 2 0 0 / P k . 2 1 1 0 5 / 1 9 9 2

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

1 9 0 3 6 8 6 7 - 1 - 0 2

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

Bank László

Képviselő aláírása:

Keltezés:

Pécs

2 0 2 4 - 0 5 - 2 3

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló mérlege			
	<i>Adatok ezer forintban</i>		
	Előző év	Előző év helyesbítése	Tárgyév
ESZKÖZÖK (AKTÍVÁK)			
A. Befektetett eszközök	8 831		8 326
I. Immateriális javak	91		65
II. Tárgyi eszközök	8 740		8 261
III. Befektetett pénzügyi eszközök	0		0
B. Forgóeszközök	5 194		6 886
I. Készletek	0		0
II. Követelések	982		1 300
III. Értékpapírok	0		0
IV. Pénzeszközök	4 212		5 586
C. Aktív időbeli elhatárolások	236		221
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	14 261		15 433
FORRÁSOK (PASSZÍVÁK)			
D. Saját tőke	14 101		15 429
I. Induló tőke/jegyzett tőke	10		10
II. Tőkeváltozás/eredmény	12 461		14 091
III. Lekötött tartalék	0		0
IV. Értékelési tartalék	0		0
V. Tárgyévi eredmény alaptevékenységből (közhasznú tevékenységből)	1 630		1 328
VI. Tárgyévi eredmény vállalkozási tevékenységből	0		0
E. Céltartalékok	0		0
F. Kötelezettségek	0		0
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0		0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	0		0
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	0		0
G. Passzív időbeli elhatárolások	160		4
FORRÁSOK ÖSSZESEN	14 261		15 433

Kitöltő verzió:3.33.0 Nyomatvány verzió:1.0

Nyomtatva: 2024.05.24 21.43.37

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása

Adatok ezer forintban

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
1. Értékesítés nettó árbevétele	0		0	0		0	0		0
2. Aktivált saját teljesítmények értéke	0		0	0		0	0		0
3. Egyéb bevételek	12 235		10 950	0		0	12 235		10 950
ebből:									
- tagdíj	0		0	0		0	0		0
- alapítótól kapott befizetés	0		0	0		0	0		0
- támogatások	10 942		9 850	0		0	10 942		9 850
ebből: adományok	1 281		1 100	0		0	1 281		1 100
4. Pénzügyi műveletek bevételei	0		0	0		0	0		0
A. Összes bevétel (1+-2+3+4)	12 235		10 950	0		0	12 235		10 950
ebből: közhasznú tevékenység bevételei	12 235		10 950	0		0	12 235		10 950
5. Anyagjellegű ráfordítások	8 808		8 032	0		0	8 808		8 032
6. Személyi jellegű ráfordítások	335		432	0		0	335		432
ebből: vezető tisztségviselők juttatásai	0		0	0		0	0		0
7. Értékcsökkenési leírás	1 440		1 119	0		0	1 440		1 119
8. Egyéb ráfordítások	22		39	0		0	22		39
9. Pénzügyi műveletek ráfordításai	0		0	0		0	0		0
B. Összes ráfordítás (5+6+7+8+9)	10 605		9 622	0		0	10 605		9 622
ebből: közhasznú tevékenység ráfordításai	10 605		9 622	0		0	10 605		9 622
C. Adózás előtti eredmény (A-B)	1 630		1 328	0		0	1 630		1 328
10. Adófizetési kötelezettség	0		0	0		0	0		0
D. Tárgyévi eredmény (C-10)	1 630		1 328	0		0	1 630		1 328

Kitöltő verzió:3.33.0 Nyomatvány verzió:1.0

Nyomatva: 2024.05.24 21.43.37

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány

Az egyszerűsített éves beszámoló eredménykimutatása 2.

Adatok ezer forintban

	Alaptevékenység			Vállalkozási tevékenység			Összesen		
	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév	előző év	előző év helyesbítése	tárgyév
Tájékoztató adatok									
A. Központi költségvetési támogatás	3 299		2 150	0		0	3 299		2 150
ebből: - normatív támogatás	110		0	0		0	110		0
B. Helyi önkormányzati költségvetési támogatás	0		0	0		0	0		0
ebből: - normatív támogatás	0		0	0		0	0		0
C. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás	0		0	0		0	0		0
D. Az Európai Unió költségvetéséből vagy más államtól, nemzetközi szervezettől származó támogatás	0		0	0		0	0		0
E. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	846		1 109	0		0	846		1 109
F. Közszolgáltatási bevétel	0		0	0		0	0		0
G. Adományok	1 281		1 100	0		0	1 281		1 100

Könyvvizsgálói záradék

Az adatok könyvvizsgálattal alá vannak támasztva.

Igen

Nem

Kitöltő verzió:3.33.0 Nyomtatvány verzió:1.0

Nyomtatva: 2024.05.24 21.43.37

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

1. Szervezet / Jogi személy szervezeti egység azonosító adatai

1.1 Szervezet

Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Községi neve: Községi jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.1 Jogi személy szervezeti egység

1.2 Székhely

Irányítószám: Település:
Községi neve: Községi jellege:
Házszám: Lépcsőház: Emelet: Ajtó:

1.3 Ügyszám:

/1992

1.4 Nyilvántartási szám:

1.5 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység adószáma:

1.6 Szervezet / Jogi személy szervezeti egység képviselőjének neve:

2. Tárgyévben végzett alapcél szerinti és közhasznú tevékenységek bemutatása

Az alapítvány 2023. évi tevékenysége - a korábbi évekhez hasonlóan - kiterjedt egyes madárfajok vármegyei szintű állományfelmérésére, a ritka és veszélyeztetett fajok védelmére, a sérült, beteg madarak mentésére és gondozására, a környezeti tudatosság növelésére és a programjainkkal érintett lakossági rétegek tájékoztatására. Kiemelt programjaink voltak: nappali és éjszakai ragadozó madarak védelme, fehérgólya-védelem, énekesmadár- és vércseodútelepek kezelése, tavaszi békamentés, madárgyűrűző táborok szervezése, szemléletformáló akciók és rendezvények lebonyolítása, havi hírelemek szerkesztése és kiküldése a médiumoknak, valamint a hírlevélre feliratkozott magánszemélyeknek. A természetvédelmi programok során kapott új adatokkaliegészítettük térinformatikai adatbázisainkat.

3. Közhasznú tevékenységek bemutatása (tevékenységenként)

3.1 Közhasznú tevékenység megnevezése:

3.2 Közhasznú tevékenységhez kapcsolódó közfeladat, jogszabályhely:

3.3 Közhasznú tevékenység célcsoportja:

3.4 Közhasznú tevékenységből részesülők létszáma:

3.5 Közhasznú tevékenység főbb eredményei:

A téli fészektérképezések során a fokozottan védett madárfajok 37 új fészket találtunk meg. A mezőgazdasági területeken kihelyezett véárcseládákából 611 fióka, a tornyokba kihelyezett költőládákából 288 gyöngybogyó- és 40 macskabogyó-fióka repült ki.

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány

5. Cél szerinti juttatások kimutatása

Adatok ezer forintban

5.1	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgyév
		0	0
5.2	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
		0	0
5.3	Cél szerinti juttatás megnevezése	Előző év	Tárgy év
		0	0
	Cél szerinti juttatások kimutatása (összesen)	0	0
	Cél szerinti juttatások kimutatása (mindösszesen)	0	0

6. Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás

6.1	Tisztség	Előző év (1)	Tárgyév (2)
		0	0
6.2	Tisztség	Előző év (1)	Tárgy év (2)
		0	0
A.	Vezető tisztségviselőknek nyújtott juttatás (mindösszesen):	0	0

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány

7. Közhasznú jogállás megállapításához szükséges mutatók

Adatok ezer forintban

Alapadatok	Előző év (1)	Tárgyév (2)
B. Éves összes bevétel	12 235	10 950
ebből:		
C. A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény alapján átutalt összeg	846	1 109
D. Közszolgáltatási bevétel	0	0
E. Normatív támogatás	110	0
F. Az Európai Unió strukturális alapjaiból, illetve a Kohéziós Alapból nyújtott támogatás	0	0
G. Korrigált bevétel [B-(C+D+E+F)]	11 279	9 841
H. Összes ráfordítás (kiadás)	10 605	9 622
I. Ebből személyi jellegű ráfordítás	335	432
J. Közhasznú tevékenység ráfordításai	10 605	9 622
K. Adózott eredmény	1 630	1 328
L. A szervezet munkájában közreműködő közérdekű önkéntes tevékenységet végző személyek száma (a közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvénynek megfelelően)	176	179
<i>Erőforrás ellátottság mutatói</i>	<i>Mutató teljesítése</i>	
	<i>Igen</i>	<i>Nem</i>
<i>Ectv. 32. § (4) a) [(B1+B2)/2 > 1.000.000, - Ft]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (4) b) [K1+K2>=0]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (4) c) [(I1+I2-A1-A2)/(H1+H2)>=0,25]</i>	☐	☒
<i>Társadalmi támogatottság mutatói</i>	<i>Mutató teljesítése</i>	
<i>Ectv. 32. § (5) a) [(C1+C2)/(G1+G2) >=0,02]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (5) b) [(J1+J2)/(H1+H2)>=0,5]</i>	☒	☐
<i>Ectv. 32. § (5) c) [(L1+L2)/2>= 10 fő]</i>	☒	☐

Kitöltő verzió:3.33.0 Nyomtatvány verzió:1.0

Nyomtatva: 2024.05.24 21.43.38

A kettős könyvvitelt vezető egyéb szervezet egyszerűsített éves beszámolója és közhasznúsági melléklet

PK-942

2023. év

Szervezet / Jogi személy szervezeti egység neve:

Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány

CSATOLT MELLÉKLETEK

(Melléklet típusonként csak 1 dokumentum csatolható)

1. Megjelenítésre kerülő mellékletek

PK-942-01 Könyvvizsgálói jelentés	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐
PK-942-02 Szöveges beszámoló	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐
PK-942-03 Kiegészítő melléklet	Melléklet csatolva:	☒
	Eredetivel rendelkezik:	☒

2. Megjelenítésre nem kerülő mellékletek

PK-942-04 Meghatalmazás <i>jogosultság igazolása, amennyiben nem a szervezet saját Céghelyén vagy nem a bejegyzett képviselő Ügyfélszolgálatán keresztül kerül előterjesztésre a beszámoló</i>	Melléklet csatolva:	☐
	Eredetivel rendelkezik:	☐

Kiegészítő melléklet

a Baranya Természeti Értékeiért Alapítvány 2023. évi beszámolójához

Állami, önkormányzati és nemzetközi támogatások elszámolása

Támogatási program elnevezése:

**Madármonitoring, madárvédelem és szemléletformálás Baranya megyében
(PTKF/178/2022)**

Támogató megnevezése:

Agrárminisztérium, Zöld Forrás Program

Támogatás forrása:

Központi költségvetés.

Támogatás időtartama:

2022.03.01-2023.05.31.

Támogatási összeg:

1.979.000 Ft.

Ebből a tárgyévre jutó összeg:

156.810 Ft.

A tárgyévben felhasznált összeg:

156.810 Ft.

A tárgyévben folyósított összeg:

0 Ft.

Támogatás típusa:

Vissza nem térítendő támogatás.

A tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:

Személyi kiadások: 0 Ft.

Dologi kiadások: 156.810 Ft.

Felhalmozási kiadások: 0 Ft.

Összesen: 156.810 Ft.

A támogatás tárgyévi felhasználásnak szöveges bemutatása:

A pályázat során 2023-ban felhasznált összeget teljes egészében a vércsevédelmi programunk tájékoztató füzetének nyomdaköltségére fordítottuk.

Támogatási program elnevezése:

**Pályázat működési költségekre, természetvédelmi programokra és
szemléletformálásra
(NEAO-KP-1-2023/8-000937)**

Támogató megnevezése:

Nemzeti Együttműködési Alap.

Támogatás forrása:

Központi költségvetés.

Támogatás időtartama:

2023.04.01-2024.03.31.

Támogatási összeg:

150.000 Ft.

Ebből a tárgyévre jutó összeg:

150.000 Ft.

A tárgyévben felhasznált összeg:

150.000 Ft.

A tárgyévben folyósított összeg:

150.000 Ft.

Támogatás típusa:

Vissza nem térítendő támogatás.

A tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:

Személyi kiadások: 0 Ft.

Dologi kiadások: 150.000 Ft.

Felhalmozási kiadások: 0 Ft.

Összesen: 150.000 Ft.

A támogatás tárgyévi felhasználásnak szöveges bemutatása:

A pályázat során elnyert összeget teljes egészében működési költségekre fordítottuk.

Támogatási program elnevezése:**Zöld Baranya Program
(PTKF/249/2023)****Támogató megnevezése:**

Agrárminisztérium, Zöld Forrás Program

Támogatás forrása:

Központi költségvetés.

Támogatás időtartama:

2023.01.01-2023.12.31.

Támogatási összeg:

2.000.000 Ft.

Ebből a tárgyévre jutó összeg:

2.000.000 Ft.

A tárgyévben felhasznált összeg:

2.000.000 Ft.

A tárgyévben folyósított összeg:

2.000.000 Ft.

Támogatás típusa:

Vissza nem térítendő támogatás.

A tárgyévben felhasznált összeg részletezése jogcímenként:

Személyi kiadások: 0 Ft.

Dologi kiadások: 2.000.000 Ft.

Felhalmozási kiadások: 0 Ft.

Összesen: 2.000.000 Ft.

A támogatás tárgyévi felhasználásnak szöveges bemutatása:

A pályázat során elnyert összeg 33,6%-át működési költségekre, 66,4%-át madárvédelmi programokra használtuk fel.

Az alapítvány 2023-ban végzett főbb tevékenységeinek és programjainak bemutatása

Az alapítvány 2023. évi tevékenysége kiterjedt egyes madárfajok vármegyei szintű állományfelmérésére, a ritka és veszélyeztetett fajok védelmére, a sérült, beteg madarak gondozására és gyógyítására, a tavaszi békamentés megszervezésére, a gyakoribb madárfajok védelmének népszerűsítésére, a környezeti tudatosság növelésére és a programjainkkal érintett lakossági rétegek tájékoztatására.

Az alapítványnak 2023-ban sem volt főállású alkalmazottja. Az Alapító Okiratban foglaltaknak megfelelően az irányítást 3 főből álló kuratórium végezte, míg közérdekű önkéntes tevékenység keretében (írásban megkötött szerződés alapján) 179 fő vállalt feladatokat.

Madármentés

A Szigetvári Madármentő Állomásra 42 madárfaj 175 példánya került (a házigalambok nem szerepelnek az összesítésben), melyek közül 129 példányt (73,7%) sikerült visszaadni a természetnek. Két röpdét is felújítottunk, így tovább javultak a madarak elhelyezésének körülményei. A szabadon engedett példányok közül 14 a fokozottan védett, 99 a védett, 16 a nem védett kategóriába tartozott.

Ragadozómadár-védelem:

Fészektérképezés:

Téli időszakban folytattuk a fokozottan védett madárfajok fészkeinek felderítését a vármegye erdősegeiben. A régi és új revírekben összesen 3 fekete gólya, 7 vörös kánya, 12 barna kánya és 13 rétisásfészket találtunk. Az egyik korábban kihelyezett fészekládjában kerecsensólymok telepedtek meg, míg első ízben sikerült bizonyítani az uhu baranyai fészkelését. Így két újabb költő fajjal bővült a vármegye ragadozó állománya. A korábban nyilvántartásba vett fészkek közül 28 semmisült meg. Év végén már így is 157 fészket tartottunk rendszeres megfigyelés alatt.

Kányszámlálás:

Január 6-9. között a nemzetközi számláláshoz kapcsolódva a vörös kányák telelő állományát vizsgáltuk. A korábbi két éjszakázóhely mellett egy harmadikat is felfedeztünk. A felmérés időszakában összesen 140 vörös kányát figyeltünk meg elsősorban az éjszakázóhelyek környezetében. A terepbejárások során 4 áttelelő barna kánya is a távcsöveink elé került.

Kányák jeladózása:

A nyár folyamán 4 vöröskánya- és 2 barnakánya-fiókára szereltünk fel jeladót. Ezek közül az egyik vöröskánya-fióka a kirepülés után 1 hónappal a születési helye közelében elpusztult. A körülmények alapján valószínűsíthető, hogy egy másik ragadozó madár, feltehetőleg héja zsákmányává vált. Fészektestvére szerencsére túlélte az első hónapok megpróbáltatásait, de jóformán ki sem mozdult a vármegyéből, és jelenleg is nálunk tartózkodik. Egy másik fészekben jeladózott két fióka közül az egyik Horvátországon és Bosznia-Hercegovinán keresztül az Adriai-tenger partjáiig jutott, majd ugyanezeket az országokat más útvonalon átszelve, kis szerbiai kitérővel visszatért Baranyába. Fészektestvére eleinte ugyanezt az utat

követte, de a Balkánról visszatérve Lengyelország középső részéig kóborolt, ahol elnémult a jeladója.

A barnakánya-fiókák közül az egyik Görögország szigetein pihent egy darabig, majd Egyiptom irányában átrepülte a Földközi-tenger. Innen a Nílus folyását követve Csádig jutott, majd tavasszal visszatért születési helye közelébe. A másik fióka már nem volt ilyen szerencsés. Kezdetben hasonló útvonalat járt be, mint a testvére, de Görögországban, Kréta szigete mellett már nem adott életjelet magáról.

Sasfelmérés:

Január 13-15. között az egész Kárpát-medencére kiterjedő téli sasszámlálásban vettünk részt. A terepbejárások során az egyéb ragadozó madarak adatait is feljegyeztük. A vármegyében összesen 60 rétisast, 227 egerészölyvet, 21 vörös kányát, 18 vörös vércsét, 17 kékes rétihéját, 7 karvalyt, 3 héját, 2 barna rétihéját, 1 barna kányát, 1 gatyás ölyvet, 1 vándorsólymot, 5 erdei fülesbaglyot és 3 kuvikot figyeltünk meg. A megfigyelt rétisások száma új rekordot jelentett, ennyi sast a korábbi felmérések során még sohasem sikerült megfigyelnünk a vármegyében.

Téli bagolyszámlálás:

Az erdei fülesbaglyok téli gyülekezőhelyein január 20-23. között végeztünk számlálást. Összesen 71 baranyai településen jártunk, és 99 helyszínt (templomkertek, temetők, fenyőkkel vegyes utcai fasorok, parkok) vizsgáltunk át részletesen. Ezek közül 36 település 44 helyszínén észleltük a baglyok jelenlétét. Számukat 415 példányra becsültük.

Vörösvércse-telepítés:

A költési időszak kezdetén 809 vércseláda várta költésre a madarakat. A foglalási arány 26,7%-os volt, ami 12,0%-kal több, mint egy évvel korábban. A 216 lakott ládában 191 pár vörös vércse és 26 pár erdei fülesbagoly telepedett meg (az egyik ládában a baglyok után vércsék is költöttek). Érdekesség, hogy 4 esetben a vércsék az első sikeres költés után második költésbe is kezdett, így összesen 195 költést kísérhettünk figyelemmel. A költő vércsepárok 70,8%-a repített fiókákat. Részletes költési eredmények: 6x1, 12x2, 11x3, 29x4, 49x5, 30x6, 1x7 fióka kirepült + 57 költés megghiúsult. Összesen 611 fióka hagyta el a költőhelyeket. Ezzel a 2005-ös kezdetektől számítva a kirepülő fiókák száma 3455-re emelkedett.

Az erdei fülesbaglyok 26 költéséből 17 volt sikeres. A szülőmadarak 63 fiókát neveltek fel. A kezdetektől számítva így már legalább 195 bagolyfióka repült ki a ládából.

Megyei ragadozómadár-adatok 2023-ban:

Költési időszakban folyamatosan ellenőriztük a fokozottan védett fajok ismert fészkeit. Az ellenőrzéseknek köszönhetően az egyes fajok költési sikereiről pontos információkkal rendelkezünk. Az alábbi összesítés csak azoknak a fajoknak a baranyai adatait tartalmazza, melyek szerepelnek a fajvédelmi programjainkban.

Vörös kánya: 2x1, 4x2 fióka kirepült + 4 költés megghiúsult + 8 revír, barna kánya: 1x1, 1x2, 1x4 fióka kirepült + 20 fészekben a költési eredmény ismeretlen + 15 revír, rétisas: 9x1, 15x2 fióka kirepült + 17 költés megghiúsult + 15 pár fészket foglalt, de nem költött + 2 revír, vándorsólyom: 1x1 fióka kirepült + 1 revírben 1 kirepült fióka megfigyelve + 2 költés megghiúsult, kerecsensólyom: 4 fióka kirepült, fekete gólya: 1x1, 3x2, 5x3 fióka kirepült + 2 költés megghiúsult + 9 revír, uhu: 2 fióka kirepült.

Áramütés megelőzés:

Az év folyamán Beremendtől Drávafokig végeztünk terepbejárásokat a közép feszültségű szabad légvezetékek nyomvonalain. A felmérések 907 oszlopot érintettek, ami közel 100 km hosszú gyaloglást jelentett a programban résztvevőknek. A vizsgálatok során Beremend térségében több helyen is jelentős madárelhullást tapasztaltunk. A problémákat jeleztük az áramszolgáltatóknak, melynek kezdeményezésére más szervezetek (természetvédelmi hatóság, DDNPI) bevonásával közös bejáráson egyeztetttük a szükséges tennivalókat. Az érintett szakaszok madárbaráttá történő átalakítására várhatóan 2024. első felében sor kerül.

Egy korábbi jelzésünk alapján az áramszolgáltató leszigetelte Görcsönydoboka határában annak a kb. 2 km hosszú középvezetékű szabad légvezetéknek az oszlopait, ahol korábban jelentős pusztulással szembesültünk. A madárbarát vezetéksorok száma örvendetes módon gyarapodik a vármegyében, és várhatóan tovább mérséklődik az áramütés miatti madárpusztulások mértéke.

Propaganda:

Pályázati forrásból elkészítettük a vércsevédelmi program tájékoztató füzetét. A kiadványt jól tudjuk használni a gazdálkodók tájékoztatására, de jut belőle az oktatási intézményeknek is.

Gyöngybagolyvédelem

Költési eredmények a költőládákban 2023-ban:

A templomtornyokba és padlásokra kihelyezett 161 költőládából 59 db-ot (36,6%) foglaltak el költésre a madarak. Összesen 32 pár gyöngybagoly, 17 pár macskabagoly, 2 pár kuvik, 1 pár füleskuvik és 10 pár vörös vércse költését kísértük figyelemmel. Két ládában a macskabagolyok költésének befejezése után vörös vércsék is költöttek, az egyik ládában pedig egyidejűleg költöttek a gyöngybagolyok és a vörös vércsék (gyöngybagolyok a belső rekeszben, vércsék a külső rekeszben).

Két év kihagyás után a gyöngybagolyoknál ismét voltak második költések. A párok 64,5%-a költött kétszer. Az első költések átlagos tojószáma 8,1 db, a második költések esetében pedig 9,5 db volt. A kelési siker az első költéseknél 74,2%, a második költéseknél 79,6%-nak bizonyult. A kikelt fiókáknak 86,0%-a repült ki az első költéseknél, 94,4%-a pedig a második költések esetében. A költéseknek csak 5,9%-a (3 költés) hiúsult meg, ami minden eddiginél jobb arány. A 48 sikeres költés eredményeként pedig 288 fióka repült ki, ami csaknem négyszerese az előző évinek.

A ládafoglaló macskabagolyok 40 fiókat reptettek ki (4 költés volt sikertelen). A kuvikok és a füleskuvikok 1-1 sikeres költése során 3, ill. 2 fiókat neveltek fel a szülőmadarak. A vörös vércsék 10 költéséből 6 volt sikeres, összesen 27 fióka hagyta el a költőládákat.

A védelmi programunk 1987-es kezdete óta eddig 7014 gyöngybagolyfióka (1701 költés), 951 macskabagoly-fióka (383 költés), 71 vörösvércse-fióka (36 költés), 8 kuvik- és 6 füleskuvik-fióka (3, ill. 2 költés), valamint 7 szajkófióka repült ki a költőládákból.

Egyéb adatok:

Az év folyamán mindössze 15 gyöngybagoly került kézre, melyek közül 4 példány (26,7%) viselt gyűrűt. A baglyok közül 9 példányt részben a költőládákban, részben az épületekben élve fogtunk be, 1 példányon befogás nélkül figyeltük meg a gyűrű hiányát, 1 pld áramütésben pusztult el, 1 példányt autó ütött el, míg 3 példány esetében az elhullás okát nem ismerjük.

Fehérgólya-védelem:

Költési eredmények 2023-ban:

Nyáron ismét gólyaszámlálást szerveztünk a vármegye teljes területére kiterjedően. Gólyafészket a megye 156 településén találtunk, de gólyák csak 146 helységben fészkeltek. A legtöbb gólya Kölkeden (21 pár), Beremenden, Drávaszabolcson, Oldon, Csányoszróban, Mohácson és Sellyén (5-5 pár) költött.

A felmérés során 266 fészket vettünk nyilvántartásba. Épületen 33 db, villanyoszlopon 214 db, önálló tartóoszlopon 11 db, egyéb helyen 8 db fészket találtunk. Ezek közül 47 fészket bizonyult lakatlannak, 4 fészket csak magányos gólyák foglaltak el, míg 215 fészket gólyapárok laktak. Ez 20 párral volt több, mint 2022-ben.

A költések sikerességét jelentősen befolyásolta a májusi csapadékos időszak és a júliusi jégverés, főleg a megye délnyugati részén. A párok közel egynegyede (53 pár) nem repített

fiókat, de a költési eredmény még így is jónak mondható. A 162 sikeresen költő pár 454 fiókat nevelt fel. A kirepült fiókák átlagszáma a sikeresen költő párok esetében 2,80 fióka, az összes fészkelőpárra számítva 2,11 fióka volt 1-es fészkalj 15, 2-es fészkalj 48, 3-as fészkalj 55, 4-es fészkalj 42, 5-ös fészkalj 2 esetben fordult elő. A felmérők 14 öreg gölya és 31 fióka pusztulásáról is beszámoltak.

Gyakorlati védelem:

Kérésünkre az áramszolgáltató 12 új fészektartót helyezett ki villanyoszlopokra a korábban épült fészkek esetében. Madárbaráttá alakítottak át 3 db transzformátoroszlopot és 2 db rácsos szerkezetű acéloszlopot is, ahol korábban a gölyák áramütésben pusztultak el.

Romonyán egyik önkéntesünk koordinálásában, helyi összefogással a légvédelmi szirénáról leesett gölyafészket sikerült pótolni. A sziréna cilinderét kicserélték, és fészkealapot építettek rá. A gölyák, ha kicsit későn is, de elfoglalták a nekik felkínált lehetőséget, költésre azonban már nem maradt idejük.

Fecskefelmérés:

A füsti és molnárfecskék fészkelő állományát 8 településen vizsgáltuk, de a 2022. évi adatokkal való összehasonlításra csak 5 mintavételi hely esetében volt lehetőségünk (Basal, Helesfa, Martonfa, Somogyapáti, Szilvás). Az állományváltozás trendje a felmért községekben pozitív változást mutatott. A füsti fecskék esetében a költő párok száma a tavalyi 126 párról 161 párra (+27,8%), míg a molnárfecskéké 38 párról 54 párra (+42,1%) nőtt.

A változások előjele nem mindegyik községben volt azonos. Míg füsti fecskéknél négy településen nőtt, egyben csökkent az állomány, addig a molnárfecskepárok száma két településen nőtt, háromban pedig változatlan maradt.

Kacsóta, Nagyváty és Óbánya belterületén az alapfelmérésre került sor. Kacsótán 40 pár füsti fecske és 4 pár molnárfecske, Nagyvátyon 38 pár füsti fecske és 8 pár molnárfecske fészkel. Óbányán érdekesen alakult a helyzet. Itt 71 pár molnárfecske költött, de füsti fecskéket nem találtunk.

Telepesen fészkelő madárfajok felmérése:

Erdőben található szürkegémtelepek:

A Duna árterében található telepen 105 párra becsültük a költő állományt. Itt a fészkelő párok számának évek óta tartó csökkenése megállt. Kétszer annyi gém költött a kolóniában, mint egy évvel korábban.

Vetési varjú:

Az áprilisi felmérés alkalmával csak 7 településen találtunk fészektelepeket. A nyilvántartásba vett 90 kolóniában összesen 2278 párra becsültük a fészkelők számát. A 2022. évihez képest 18,5%-kal nőtt az állomány.

A számlálás során 5 helyen találtunk 100 párnál nagyobb kolóniát. A legnagyobb fészektelepen, a szabadszentkirályi fociháza mellett 275 pár költött. Az 1997-es számlálás óta ez a legnagyobb kolónia a vármegyében.

MMM, MAP, madárfaunisztika:

Önkénteseink részt vettek a Mindennapi Madaraink Monitoringja, a Madáratlasz Program és a vízimadár szinkronfelmérésekben is. A programok keretében a vármegyében fészkelő összes madárfaj elterjedésére vonatkozóan gyűjtöttünk adatokat.

Az év folyamán befejeztük a 2022. évi madárfaunisztikai adatok rendszerezését. Önkénteseink ebben az évben 2942 jelentést küldtek be számítógépes nyilvántartásunk

számára. A jelentések összesen 25 793 adatot tartalmaztak. A terepbejárások 211 baranyai település közigazgatási területét érintették. A felmérések során 229 madárfaj előfordulását bizonyítottuk. Ez éves rekordnak számít a megfigyelések eddigi történetében. A megfigyelt madarak összes száma 723 393 példány volt.

Békamentés:

A békák tavaszi mentését a hagyományos helyszíneken, Orfűn és Sikondán szerveztük meg. Orfűn március 4-én raktuk ki a terelőhálókat a Kis-tó és a Pécsi-tó mellett a közlekedési utak szegélyén. Itt összesen 4269 béka, túlnyomó többségében barna varangy volt a „zsákmány” a mentés teljes időszaka alatt, ami több mint háromszorosa volt az előző évinek.

A sikondai tavaknál a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság koordinálásával folyó mentésben mindössze 298 béka került elő, 44,1%-kal kevesebb, mint tavaly. Itt terelőhálókat már nem lettek kifeszítve, a park munkatársai és az önkéntesek az aktuális időpontokban a közút mellett járőrözve gyűjtötték össze a varangyokat. Az eredményt némileg torzítja, hogy egyes estéken a forgalom jelentős csökkenése miatt már akkor sem volt szükség járőrözésre, amikor a békák még mozogtak.

A békamentések 1995-ös kezdete óta eddig 108.589 békát mentettünk. Ennyivel tudtuk segíteni a helyi populációk fennmaradását.

Kisemlőskutatás:

A baglyok költőhelyein rendszeresen összegyűjtöttük a köpeteket. A 105 köpetmintát kiértékelésre átadtuk a PTE kisemlőskutatással foglalkozó szakembereinek.

Általános természetvédelmi feladatok:

Énekesmadár odútelepek:

Önkénteseink 51 odútelepről küldtek be adatokat, ahol összesen 404 db mesterséges fészkelő ellenőrzése történt meg. Ezek közül 212 db-ot (52,5%) foglaltak el költésre a madarak. A foglalási arány 5,1%-kal nőtt a 2022. évihez képest. Ezúttal is 11 faj költését figyeltük meg. Fészkelő fajok: széncinege 142 pár (66,3%), mezei veréb 44 pár (20,62%), kék cinege 11 pár (5,1%), házi rozsdafarkú 5 pár (2,3%), házi veréb 4 pár (1,9%), csuszka 2 pár (0,9%), seregély 2 pár (0,9%), vörös vércse 1 pár (0,5%), füleskuvik 1 pár (0,5%), nyaktekercs 1 pár (0,5%), barátcinege 1 pár (0,5%). Két esetben az odúkban váltották egymást a fészkelő fajok, széncinegék után mezei verebek is költöttek. Az odút foglaló fajok arányában jelentős eltolódás mutatkozott a széncinegék javára, 16,9%-kal nőtt a „részesedésük”. A mezei verebek aránya ugyanakkor jelentősen csökkent, 13,6%-kal esett vissza.

Kuriózumnak számít a vörös vércsék odúfoglalása, amire eddig még nem volt példa. A szülőmadarak sellyei kastélypark egyik macskabagolyodújában telepedtek meg, és sikeresen felnevelték 3 fiókájukat.

Téli madáretetés:

A téli etetéshez ezúttal is 30 mázsa napraforgót szereztünk be, és osztottunk szét magigénylő önkénteseink között. A magot mindenkinek beszerzési áron biztosítottuk:

Élőhely-rekonstrukció:

Az alapítványunk lévő kővágótövisi gyepen kora tavasszal ismét elvégeztük a feltörekvő cserjék irtását, de erre csak a szélterületeken volt szükség. Nyár végén pedig első ízben traktoros kaszálással biztosítottuk a gyepjelleg fennmaradását.

Botanikai felmérés:

A Sumonyi Madárvonulás-kutató Állomáson, a bokrosban kialakított standard hálóállások 3-4 méter széles gyepsávjaiban ismét megszámláltuk a virágzó orchideákat. A terület június közepéig víz alatt állt, ezért csak a tövek egy része hajtott ki. A kétszeri számlálás során összesen 28 mocsári kosbor, 8 hússzínű ujjaskosbor és 1 békakonty virágzását figyeltük meg. A virágzó tövek száma lényegesen kevesebb volt a tavalyinál. A tartós vízborítás legalább akkora problémát jelent e növényfajok életciklusában, mint az aszályos időjárás.

Szemléletformálás:

Ebbe a kategóriába soroljuk a madárgyűrűző táborokat is. Eredmények:

23. Sumonyi Tél-tavaszi Madárgyűrűző Tábor:

A Sumonyi Madárvonulás-kutató Állomáson március 5 – április 15. között folyamatosan végeztük a madarak befogását a standard hálóállásokban, de a Vártanapok időszakában ragadozó madarak befogására alkalmas kockahálókat is használtunk. A téli hétvégi akciók eredményeit is beleszámítva összesen 42 madárfaj 2307 példányát gyűrűztük meg. A Sumonyban, ill. Magyarországon korábban jelölt madarak közül 682 példányt fogtunk vissza. Ellenőriztünk 5 külföldön gyűrűzött madarat is.

A Vártanapok keretében március 17-19. között láttuk vendégül az MME Ifjúsági Szakosztályának érdeklődő fiataljait. A jó hangulatú találkozón a fiatalok a kutatóállomás munkájával ismerkedtek, és kivették részüket az aktuális tábori feladatokból.

43. Sumonyi Nyár-őszi Madárgyűrűző Tábor:

A tábor július 23 – október 23. között működött. A táborozás folyamán 86 madárfaj 11 455 példányát gyűrűztük meg. Ezzel a Sumonyban jelölt madarak száma a kezdetektől számítva 515 638 példányra emelkedett. Első ízben fogtunk hegyi billegetőt, ezzel a gyűrűzött fajok száma 159-re nőtt. A Sumonyban, ill. Magyarországon korábban jelölt madarak közül 1181 példányt fogtunk vissza. Hálóba került még 14 külföldi gyűrűs madár is.

Rendezvények:

Az év folyamán 6 alkalommal vettünk részt önálló standdal más szervezetek által lebonyolított rendezvényeken. A Fülemülék Éjszakáját áprilisban és májusban 1-1 helyszínen szerveztük meg. A Madármegfigyelő Napokon csak Sumonyban fogadtuk az érdeklődőket, viszont minden eddiginél több megfigyelési pontot kapcsolunk be a rendszerbe. Terepbejárásokat 25 település közigazgatási határában végeztünk. Összesen 102 madárfaj 14.041 példányát figyeltük meg. Egyéb közösségi programok (előadások, kirándulások, madaras foglalkozások, gyűrűzési és madártelepítési bemutatók, bagolyles, vetélkedő) megvalósítására 24 alkalommal nyílt lehetőségünk. A szemléletformáló akciók során rendszeresített látogatókönyvünket 1590 fő írta alá.

Egyéb feladatok:

Hírlevelek:

Havi hírleveleinket 22 megyei, ill. országos szerkesztőséghez és a hírlevélre feliratkozott 2675 magánszemélyhez juttattuk el közvetlenül az interneten keresztül.

Honlap:

A www.baranyamadar.hu honlapunkon frissítettük az adatokat a madártani felmérések új eredményeivel. A weboldalra tavaly 33 országból közel négyezer látogató linkelt rá. Magyarországon kívül legtöbben az Amerikai Egyesült Államokból, Kínából és Új-Zélandból érdeklődtek. A hazai megyék rangsorában Baranya, Pest és Győr-Moson-Sopron, a hazai településeket tekintve pedig Budapest, Pécs és Érd a dobogós helyezett. Legnépszerűbbek a „Tagság, tagfelvétel” a „Hírlevél” és a „Madárgyűrűzés” menüpontok voltak.

A honlap „Madárfaunisztika” menüjébe újabb tíz év megfigyelési adatait raktuk fel. 1960-tól kezdve most már 31 évnnyi adatbázist tártunk a nyilvánosság elé.

Facebook:

A www.facebook.com/szigetvarimadarmentes oldalunkon a madármentő állomáson folytatott tevékenységünk aktualitásait tavaly 1076 fő követte. Itt egy-egy hírünket átlagosan 613 fő kísérte figyelemmel.

A „Sumonyi madarászok” Facebook csoportban eddig 91 fő jelentkezését rögzítettük (<https://www.facebook.com/groups/sumonyimadaraszok>). A csoport azért jött létre, hogy összefogja a madárvonulás-kutató állomás további működéséért tenni akaró madarászokat.

Összefoglalás

Összességében elmondható, hogy 2023-ban is eredményes évet zártunk. A betervezett természetvédelmi és szemléletformáló programjainkat maradéktalanul el tudtuk végezni. Mindez nem lett volna megvalósítható a természet védelmét szívükön viselő magánszemélyek támogatása, önkénteseink elkötelezettsége nélkül. A munkánkhoz nyújtott segítséget minden támogatóknak ez úton is hálásan köszönjük.

**Bank László sk.
elnök**